

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
lica odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-05-87-ES.1
Datum: 29. avgust 2013.
Original: engleski

PREDSEDNIK MEĐUNARODNOG SUDA

U sastavu: sudija Theodor Meron, predsednik
Sekretar: g. John Hocking
Odluka od: 29. avgusta 2013. godine

TUŽILAC

protiv

DRAGOLJUBA OJDANIĆA

JAVNO

**JAVNA REDIGOVANA VERZIJA ODLUKE PREDSEDNIKA O
PREVREMENOM PUŠTANJU NA SLOBODU DRAGOLJUBA OJDANIĆA OD
10. JULA 2013. GODINE**

Tužilaštvo:

g. Serge Brammertz

Obrana generala Ojdanića:

g. Tomislav Višnjić
g. Peter Robinson

1. Ja, Theodor Meron, predsjednik Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud), rešavam po Molbi za privremeno puštanje na slobodu (dalje u tekstu: Molba) g. Dragoljuba Ojdanića (dalje u tekstu: Ojdanić), podnesenoj 3. aprila 2013. godine.¹ Ovu Molbu razmatram na osnovu člana 28 Statuta Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Statut), pravila 124 i 125 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik) i paragrafa 2 Uputstva za rad prilikom rešavanja po molbama za pomilovanje, ublažavanje kazne i privremeno puštanje na slobodu lica koje je osudio Međunarodni sud (dalje u tekstu: Uputstvo).²

I. ČINJENIČNI KONTEKST

2. Pretresno veće III Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pretresno veće) je 26. februara 2009. godine osudilo Ojdanića na osnovu člana 7(1) Statuta za krivična dela počinjena dok je vršio dužnost načelnika Generalnog štaba Jugoslavenske vojske (dalje u tekstu: VJ).³ Konkretno, Ojdanić je proglašen krivim za krivična dela po dve tačke za pomaganje i podržavanje prilikom prisilnog premeštanja i deportacije i drugih nečovečnih dela kao krivičnih dela protiv čovečnosti.⁴ Pretresno veće osudilo je Ojdanića na 15 godina zatvora.⁵ Žalbena veće je 31. januara 2013. godine potvrdilo da Ojdanić povlači žalbu.⁶ Ojdanić je celu kaznu izdržao u Pritvorskoj jedinici Ujedinjenih nacija u Hagu (dalje u tekstu: PJUN).

3. Ojdanić je 3. aprila 2013. godine podneo molbu kojom je zatražio da mu odobrim privremeno puštanje na slobodu pošto 29. avgusta 2013. godine izdrži dve trećine kazne.⁷

¹ Molba za privremeno puštanje na slobodu, 3. aprila 2013. godine (dalje u tekstu: Molba).

² IT/146/Rev.3, 16. septembar 2010.

³ *Tužilaštvo protiv Nikole Šainovića*, predmet br. IT-05-87-T, Presuda, 26. februara 2009. godine (dalje u tekstu: Presuda).

⁴ Presuda (Tom 3 od 4), par. 1209.

⁵ Presuda (Tom 3 od 4), par. 1209.

⁶ *Tužilac protiv Nikole Šainovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-A, Konačna odluka po "Obaveštenju Dragoljuba Ojdanića da povlači žalbu na presudu Pretresnog veća III od 26. februara 2009. godine i po Obaveštenju tužilaštva da povlači žalbu na Presudu Pretresnog veća III od 26. februara 2009. godine u delu koji se odnosi na optuženog Dragoljuba Ojdanića", 31. januara 2013. godine.

⁷ Zahtev, par. 14.

II. MOLBA

4. Po prijemu Molbe naložio sam sekretaru Međunarodnog suda (dalje u tekstu: sekretar) da preduzme korake predviđene u paragrafu 3 Uputstva. Sekretar mi je 1. maja 2013. godine dostavio (i) izveštaj PJUN od 25. aprila 2013. godine o Ojdanićevom ponašanju i opštim uslovima pritvora (dalje u tekstu: Izveštaj PJUN); (ii) izveštaj nadležnog lekara u PJUN od 24. aprila 2013. godine o Ojdanićevom fizičkom i psihičkom stanju (dalje u tekstu: Izveštaj lekara); i (iii) Ojdanićevu izjavu od 24. aprila 2013. godine u kojoj navodi da se slaže da se objave svi izveštaji i procene koje su tokom njegovog pritvora obavili lekari i psiholozi.

5. Sekretar mi je 6. maja 2013. godine dostavio izveštaj tužilaštva od 3. maja 2013. godine u vezi s Ojdanićevom saradnjom s tužilaštvom (dalje u tekstu: Dopis tužilaštva). Ojdanić je 14. maja 2013. godine podneo pismeni odgovor na te materijale, u skladu s paragrafom 5 Uputstva.⁸

III. DISKUSIJA

6. Prilikom donošenja odluke o tome da li je primereno odobriti Ojdanićevu Molbu, posavetovao sam se sa sudijama Kolegijuma i stalnim sudijama Veća koje je izreklo presudu i koje su još uvek sudije Međunarodnog suda, na osnovu pravila 124 Pravilnika.

A. Merodavno pravo

7. Član 28 Statuta predviđa da ako osuđenik ima pravo na pomilovanje ili ublažavanje kazne, "prema važećim pravnim propisima države u kojoj izdržava kaznu zatvora, ta država mora da o tome obavesti Međunarodni sud. Pošto se posavetuje sa sudijama, predsednik Međunarodnog suda donosi odluku na osnovu interesa pravde i opštih pravnih načela."

8. Pravilo 124 Pravilnika predviđa da predsednik, na osnovu tog obaveštenja, posle savetovanja sa članovima Kolegijuma i svim stalnim sudijama Veća koje je izreklo kaznu

---

⁸ *Tužilac protiv Dragoljuba Ojdanića*, predmet br. IT-05-87-ES.1, Komentari na informacije o prevremenom puštanju na slobodu, 14. maj 2013. godine (poverljivo) (dalje u tekstu: Odgovor).

i koje su još uvek sudije Međunarodnog suda, odlučuje da li je primereno osuđenog pomilovati ili mu ublažiti kaznu.

9. Pravilo 125 Pravilnika predviđa da predsednik, između ostalog, uzima u obzir sledeće faktore prilikom utvrđivanja da li je primereno osuđenog pomilovati ili mu ublažiti kaznu: (i) težinu krivičnih dela za koje je zatvorenik osuđen, (ii) postupak prema zatvorenicima u sličnoj situaciji, (iii) u kolikoj meri je zatvorenik pokazao da se rehabilitovao, i (iv) eventualnu značajnu saradnju zatvorenika s tužiocem.

10. Pravilo 102(A) Pravilnika predviđa sledeće:

Kazna počinje da teče od dana kad je izrečena. Međutim, čim se preda najava žalbe, izvršenje presude se od tog trenutka odlaže dok se ne donese odluka po žalbi, a osuđeni u međuvremenu ostaje u pritvoru u skladu s pravilom 64 [Pravilnika].

Shodno tome, sve dok se ne donese odluka po žalbi i dok je osuđeno lice i dalje u pritvoru u PJUN, ono može zatražiti puštanje iz pritvora tako što će Žalbenom veću određenom za rešavanje po njegovoj žalbi podneti molbu za prevremeno puštanje na slobodu.⁹ Međutim, u situaciji u kojoj ne predstoji žalbeni postupak, a osuđeno lice je i dalje u pritvoru u PJUN, po molbi za puštanje na slobodu može da rešava i predsednik Međunarodnog suda.¹⁰ U tom slučaju, premda u Statutu, Pravilniku i Uputstvu nema odredbi koje se odnose na slučaj kada je osuđeno lice u pritvoru u PJUN, a ne u nekoj od država u kojima se kazna izdržava, "uslovi za sticanje prava na pomilovanje ili ublažavanje kazne treba da važe isto za sva lica kojima je Međunarodni sud izrekao osuđujuću presudu i kaznu" i "to pravo se za lica koja izdržavaju kaznu u PJUN-u mora da utvrdi poređenjem s ekvivalentnim uslovima koji važe u državama u kojima se izvršava kazna".¹¹

⁹ V. npr. *Tužilac protiv Shefqeta Kabashija*, Odluka predsednika u vezi prevremenim puštanjem na slobodu Shefqeta Kabashija, predmet br. IT-04-84-R77.1-ES, 28. septembar 2011. godine (dalje u tekstu: Odluka o prevremenom puštanju Kabashija na slobodu), par. 11, gdje se poziva na *Tužilac protiv Milana Gvere*, predmet br. IT-05-88-ES, Odluka predsednika o prevremenom puštanju na slobodu Milana Gvere, 28. jun 2010. godine (dalje u tekstu: Odluka o prevremenom puštanju Gvere na slobodu), par. 7.

¹⁰ V. npr. Odluka o prevremenom puštanju na slobodu Kabashija, par. 11, gde se poziva na Odluku o prevremenom puštanju Gvere na slobodu, par. 7.

¹¹ V. npr. Odluka o prevremenom puštanju na slobodu Kabashija, par. 11, gde se poziva na Odluku o prevremenom puštanju Gvere na slobodu, par. 7.

11. Paragraf 2 Uputstva predviđa da osuđeno lice može direktno da uputi molbu predsjedniku za pomilovanje, ublažavanje kazne ili prevremeno puštanje na slobodu, ako smatra da za to ispunjava uslove.

12. Paragraf 8 Uputstva predviđa da predsjednik, uz kriterijume navedene u pravilu 125 Pravilnika, može da razmotri i "sve druge informacije" koje smatra relevantnim.

B. Težina krivičnih dela

13. Pretresno veće je Ojdanića osudilo po dve tačke optužnice, za pomaganje i podržavanje deportacije i druga nehumana dela. Konkretno, Pretresno veće je Ojdanića proglasilo krivim za pružanje praktične pomoći, ohrabrenja i moralne podrške snagama VJ koje su učestvovale u deportaciji i prisilnom premeštanju.¹² Ojdanićevo ponašanje znatno je uticalo na snage VJ prilikom počinjenja tih zločina.¹³ Pretresno veće je zaključilo da se Ojdanić, osim izdavanja naređenja koja su omogućavala VJ da bude na lokacijama na kojima su činjeni zločini, uzdržao od preduzimanja efikasnih mera koje su mu bile na raspolaganju, kao na primer da konkretno ispita slučajeve prisilnog raseljavanja, uprkos tome što je bio svestan tih incidenata.¹⁴

14. Na osnovu gore navedenog, smatram da je težina krivičnih dela za koje je Ojdanić osuđen faktor koji govori protiv odobrenja Zahteva za prevremeno puštanje na slobodu.

C. Ponašanje prema zatvorenicima u sličnoj situaciji

15. Praksa Međunarodnog suda je da molbe osuđenih lica koja ispunjavaju uslove za prevremeno puštanje na slobodu razmatra tek pošto su izdržala najmanje dve trećine kazne.¹⁵ Međutim, napominjem da osuđeno lice koje je izdržalo dve trećine kazne samo ispunjava uslove za prevremeno puštanje na slobodu, a ne i da na njega ima pravo, koje može da mu odobri samo predsjednik prema sopstvenoj diskreciji. Kao što je ranije pomenuto, Ojdanić će dve trećine kazne izdržati 29. avgusta 2013. godine.

¹² Presuda (Tom 3 od 4), par. 623, 625-626, 628.

¹³ Presuda (Tom 3 od 4), par. 628.

¹⁴ Presuda (Tom 3 od 4), par. 626.

¹⁵ V. npr. *Tužilac protiv Dragana Zelenovića*, predmet br. IT-96-23/2-ES, Odluka predsjednika u vezi s prijevremenim puštanjem na slobodu Dragana Zelenovića, 30. novembar 2012. godine, par. 14; *Tužilac protiv Momčila Krajišnika*, predmet br. IT-00-39-ES, Odluka predsjednika u vezi s prijevremenim puštanjem Momčila Krajišnika na slobodu, 8. novembar 2012. godine (javno s povjerljivim dodatkom), par. 23.

16. Uzimajući u obzir praksu Međunarodnog suda prema kojoj se osuđenom licu odobrava privremeno puštanje na slobodu pošto izdrži dve trećine kazne, to je faktor koji govori u prilog puštanja Ojdanića na slobodu.¹⁶

D. Pokazana rehabilitacija

17. U svojoj Molbi Ojdanić tvrdi da je svestan težine krivičnih dela za koje je osuđen.¹⁷ Ojdanić izjavljuje da se nada da će da uzmem u obzir "njegovu ograničenu ulogu i *mens rea*", činjenicu da nije osuđen za učešće u udruženom zločinačkom poduhvatu, a ni za najteža krivična dela navedena u optužnici, to jest ubistvo i proterivanje.¹⁸ Ojdanić navodi da je pokazao da se rehabilitovao tako što je prihvatio odluku Pretresnog veća i povukao žalbu, te iskazao žaljenje žrtvama.¹⁹ Ojdanić tvrdi da su njegovo "primereno ponašanje za vreme suđenja i tokom deset godina provedenih u PJUN" dodatni dokazi njegove rehabilitacije.²⁰

18. U Izveštaju PJUN napominje se da je Ojdanić odgovoran za samo jedan slučaj kršenja discipline kada se neprimereno poneo prema jednom pripadniku osoblja.²¹ Bez obzira na to, u Izveštaju PJUN navodi se da u pritvoru Ojdanić "sve vreme iskazuje poštovanje prema rukovodstvu i osoblju jedinice i da postupa u skladu s Pravilima pritvora i uputstvima osoblja Pritvorske jedinice".²² U Izveštaju PJUN navodi se da, mada se od 2009. godine Ojdanić "malo" povukao od većine pritvorenika, "redovno održava dobre odnose s ostalim pritvorenicima" i uključen je u rutinske poslove PJUN dok pokušava da poboljša zdravlje i kondiciju.²³ U Izveštaju se govori o tome da Ojdanić redovno učestvuje u pravoslavnom bogoslužjenju, a nedavno se upisao na časove muzike.²⁴ Prema Izveštaju

---

¹⁶ V. *Tužilac protiv Haradina Bale*, predmet br. IT-03-66-ES, Odluka predsednika u vezi s privremenim puštanjem na slobodu Haradina Bale, 28. jun 2012. godine (poverljivo), par. 39.

¹⁷ Molba, par. 9.

¹⁸ Molba, par. 9.

¹⁹ Molba, par. 11.

²⁰ Molba, par. 11.

²¹ Izveštaj PJUN.

²² Izveštaj PJUN.

²³ Izveštaj PJUN.

²⁴ Izveštaj PJUN.

PJUN, sve vreme boravka u pritvoru održava dobre odnose sa svojom porodicom, koja mu je "pomogla da održi psihičku stabilnost".²⁵

19. Uzimajući u obzir Ojdanićeve navode o tome da se rehabilitovao, kao i Izveštaj PJUN, smatram da Ojdanićevo prihvatanje odluke Pretresnog veća koje se ispoljilo povlačenjem žalbe, izrazima žaljenja koje je uputio žrtvama i njegovo sveobuhvatno dobro i produktivno ponašanje za vreme pritvora u PJUN pozitivno ukazuju na Ojdanićevu rehabilitaciju. Shodno tome, smatram da ovaj faktor govori u prilog njegovom prevremenom puštanju na slobodu.

E. Saradnja s tužilaštvom

20. U Dopisu tužilaštva navodi se da Ojdanić nije saradivao s tužilaštvom za vreme prvostepenog suđenja i žalbenog postupka. Isto tako, u Dopisu tužilaštva konstatuje se da Ojdanić nije saradivao s tužilaštvom za vreme izdržavanja kazne u PJUN. Ojdanić smatra da je saradivao s tužilaštvom tako što je pristao da povuče svoju žalbu i što je izrazio žaljenje žrtvama koje su stradale zbog postupanja za koje je osuđen.²⁶

21. Napominjem da ni Pravilnik ni Statut ne obavezuju optuženo ili osuđeno lice da saraduju s tužilaštvom za vreme suđenja ili žalbenog postupka. Osim toga, ništa u sudskom spisu ne ukazuje na to da je tužilaštvo zatražilo Ojdanićevu saradnju u bilo kojoj fazi postupka koji se vodio protiv njega ili po izricanju kazne. Na kraju, napominjem da je prilikom razmatranja da li se Ojdanić rehabilitovao u obzir uzeta njegova odluka da povuče žalbu. Mišljenja sam da njegova odluka da povuče žalbu ne pokazuje da je Ojdanić pomagao tužilaštvu. Prema tome, činjenicu da Ojdanić nije pomogao tužilaštvu smatram neutralnim faktorom i, shodno tome, nebitnim za sveopštu ocenu Ojdanićeve molbe za prevremenog puštanje na slobodu.

---

²⁵ Izveštaj PJUN.

²⁶ Odgovor, par. 4.

F. Dodatni faktori

22. [REDIGOVANO].²⁷ [REDIGOVANO].²⁸ [REDIGOVANO].²⁹
[REDIGOVANO].³⁰ [REDIGOVANO].³¹ [REDIGOVANO].³² [REDIGOVANO].³³
[REDIGOVANO].³⁴ [REDIGOVANO].³⁵

23. [REDIGOVANO].³⁶ [REDIGOVANO].³⁷ [REDIGOVANO].³⁸

24. Smatram da humanitarni razlozi, među kojima Ojdanićeva starost [REDIGOVANO], govore u prilog njegovom prevremenom puštanju na slobodu.

G. Zaključak

25. Zaključujem da postoje tri faktora koja govore u prilog Ojdanićevom prevremenom puštanju na slobodu. Konkretno, Ojdanić će 29. avgusta 2013. godine izdržati dve trećine kazne, postoje pozitivni pokazatelji da se u pritvoru rehabilitovao i humanitarni razlozi koji govore u prilog njegovom privremenom puštanju na slobodu. Podsećam da je praksa Međunarodnog suda da uzima u razmatranje osuđena lica koja ispunjavaju uslove za prevremeno puštanje na slobodu pošto su izdržala najmanje dve trećine kazne, ali im ona ne daje pravo na prevremeno puštanje na slobodu. Uprkos tome, ranija praksa pokazuje da činjenica da je neko osuđeno lice izdržalo dve trećine kazne u velikoj meri ide u prilog njegovom prevremenom puštanju na slobodu.

26. U svetlu gore navedenog i pošto sam razmotrio faktore navedene u pravilu 125 Pravilnika, mišljenje sudija, od kojih većina smatra da bi trebalo odobriti Ojdanićevu molbu, kao i sve relevantne informacije iz sudskog spisa, smatram da bi trebalo odobriti Ojdanićevu molbu za prevremeno puštanje na slobodu.

---

²⁷ Izveštaj lekara.

²⁸ Izveštaj lekara.

²⁹ Izveštaj lekara.

³⁰ Izveštaj lekara.

³¹ Izveštaj lekara.

³² Izveštaj lekara.

³³ Izveštaj lekara.

³⁴ Izveštaj lekara.

³⁵ Izveštaj lekara.

³⁶ Molba, Dodatak A, Pismo koje mi je uputio Ojdanić (dalje u tekstu: Dodatak A), str. 1.

³⁷ Dodatak A, str. 2.

³⁸ Dodatak A, str. 2.

IV. DISPOZITIV

27. Iz gore navedenih razloga i na osnovu člana 28 Statuta, pravila 124 i 125 Pravilnika i paragrafa 8 Uputstva, Dragoljubu Ojdaniću se ovim **ODOBRAVA** privremeno puštanje na slobodu, a odluka stupa na snagu 29. avgusta 2013. godine.

28. Sekretar Suda se ovim **UPUĆUJE** da što pre upravu PJUN obavesti o ovoj odluci.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je merodavna engleska verzija.

Dana 29. avgusta 2013. godine
U Hagu,
Holandija

/potpis na originalu/
sudija Theodor Meron,
predsednik

[pečat Međunarodnog suda]